

ეთნიკური უმცირესობების ენები საბაზო საფეხურის წლიური პროგრამები

ეთნიკური უმცირესობების ენების წლიური პროგრამები (მშობლიური ენა და ლიტერატურა არაქართულენოვანი სკოლებისათვის/სექტორებისთვის).

1. მშობლიური ენა და ლიტერატურა არაქართულენოვანი სკოლებისათვის/სექტორებისთვის დაწყებით საფეხურზე
2. მშობლიური ენა და ლიტერატურა არაქართულენოვანი სკოლებისათვის/სექტორებისთვის საბაზო საფეხურზე

საბაზო საფეხურის მშობლიური ენისა და ლიტერატურის პროგრამა სარეკომენდაციო ხასიათისაა და აჩვენებს სტანდარტის მოთხოვნათა რეალიზების შესაძლო გზებს. პროგრამას აქვს ჩარჩო-სქემის სახე და გათვლილია საბაზო საფეხურისთვის. მის საფუძველზე შესაძლებელია საბაზო საფეხურის ამა თუ იმ კლასისთვის გამიზნული წლიური პროგრამების შექმნა.

ქვემოთ წარმოდგენილი თემები და ცალკეული თემის ფარგლებში შერჩეული მასალა მოწოდებულია რეკომენდაციის სახით. დასაშვებია თემების შეცვლა-მოდიფიცირება, შევსება და მისთ. მთავარია, შერჩეული თემატიკა პასუხობდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

- თემები უნდა ითვალისწინებდეს მოსწავლეთა ასაკობრივ ინტერესებს;
- საბაზო საფეხურის თემატიკა მთლიანობაში უნდა შეესაბამებოდეს ძირითად თემატურ ბლოკებს.

სარეკომენდაციო პროგრამაში ტექსტები დასახელებული არ არის. ამდენად, შეთავაზებული ჩარჩო-სქემის გამოყენების შემთხვევაში, იგი უნდა მოდიფიცირდეს საბაზო საფეხურის კონკრეტული კლასისთვის. ეს გულისხმობს, რომ კლასების შესაბამისად უნდა შეირჩეს სხვადასხვა ტიპისა და ჟანრის ტექსტები (თემატური მკვიდრი წარმოდგენებისა და საკვანძო შეკითხვების გათვალისწინებით).

დასაშვებია ჩარჩო-სქემაში წარმოდგენილი მასალის (საკვანძო შეკითხვების, თემატური მკვიდრი წარმოდგენების, კომპლექსური დავალებების) შერჩევა, მოდიფიცირება, შევსება და მისთ. საბაზო საფეხურის ამა თუ იმ კლასისთვის, თემების ფარგლებში შერჩეული ტექსტების შესაბამისად, შეივსება და დაკონკრეტდება ჩარჩო-სქემის ცნებებისა და საკითხების ბლოკში შესული მასალაც.

I. ადამიანი და მისი ცხოვრება

ცხოვრების გზა, ცხოვრებისეული გამოცდილება, ადამიანის შინაგანი სამყარო(ემოციები, გრძნობები, განცდები)

1. თემა: ცხოვრებისეული გამოცდილება	
<i>საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენების გათვალისწინებით.</i>	
ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
<p>ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p> <p>კომპოზიციური ელემენტები</p> <p>სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>გრამატიკული საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p> <p>ზეპირმეტყველების სტრატეგიები</p> <p>კითხვის სტრატეგიები</p> <p>წერის სტრატეგიები</p> <p>მეტაკოგნიტური სტრატეგიები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • რა განსაზღვრავს ადამიანის ცხოვრებას - მისი პირადი არჩევანი თუ სხვა ფაქტორები (აღზრდა, გარემო, ბედისწერა, ხასიათი, სხვ.)? • როგორ შეიძლება გავუმკლავდეთ ცხოვრებისეულ განსაცდელს/პრობლემებს? • საიდან ვიგებ, როგორია სხვა ადამიანი, როგორი ვარ მე? როგორ/რაში ვლინდება ადამიანის შინაგანი სამყარო?სამყარო?რატომ არის მნიშვნელოვანი, გაუგო სხვა ადამიანს? • რა ვიცი საკუთარ თავზე? როგორ/რა გზით შემიძლია საკუთარი თავის უკეთ შეცნობა? როგორ/საიდან უყალიბდებათ სხვებს აზრი ჩემ შესახებ? რამდენად და რატომ არის/არ არის მნიშვნელოვანი, ერთმანეთს ემთხვეოდეს ჩემი და სხვისი აზრი ჩემ შესახებ? • რატომ და როგორ მოგვითხრობს ლიტერატურა ადამიანების ცხოვრების გზაზე, მრავალფეროვან ცხოვრებისეულ გამოცდილებაზე?რა მიმართებაა მწერლობაში ასახულ ცხოვრებას, ადამიანებს/პერსონაჟებსა და რეალურ ცხოვრებას/ადამიანებს შორის? • რაში და რამდენად მენხარება ავტორის ემოციებში გარკვევა? • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს? • რა მსგავსება-განსხვავებაა ცხოვრებისეულ გამოცდილებაზე შექმნილ ტექსტებს შორის? რითია ისინი განპირობებული? • რითია საინტერესო ადამიანის ცხოვრებაზე, ცხოვრებისეულ გამოცდილებაზე შექმნილი ლიტერატურა? როგორ შემიძლია გამოვიყენო მისი ცოდნა?
აქტივობები	
იდევნი კომპლექსური აქტივობებისთვის:	

<p>შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ადამიანის ცხოვრებაზე, ცხოვრებისეულ გამოცდილებაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირებანასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით (მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11); • ადამიანის ცხოვრებაზე, ცხოვრებისეულ გამოცდილებაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების გამოყენებით (მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11); • ადამიანის ცხოვრებაზე/ცხოვრებისეულ გამოცდილებაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12); • ადამიანის ცხოვრებაზე/ცხოვრებისეულ გამოცდილებაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (მშ.საბ.7, 9, 10, 11); • საკუთარი ცხოვრებისეული გამოცდილების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11); • სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (მშ.საბ.12). 	
<p>მკვიდრი წარმოდგენები</p> <ul style="list-style-type: none"> • ადამიანის ცხოვრებაზე, ცხოვრებისეულ გამოცდილებაზე მოგვითხრობს განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტები. • სხვადასხვა ადამიანის ცხოვრებისეული გამოცდილება შესაძლებელია განსხვავებული იყოს. • ავტორის, პერსონაჟის/ლირიკული გმირის ცხოვრებისეული გამოცდილება მეხმარება რეალური ცხოვრების სხვადასხვა პერსპექტივიდან გააზრებაში, ადამიანების/საკუთარი თავის უკეთ შეცნობაში, ლიტერატურული გამოცდილების გამდიდრებაში. • მწერლები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ წარმოაჩინონ ადამიანის ცხოვრებისეული გამოცდილება, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი. • ცხოვრებისეულ გამოცდილებაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად, მათზე აზრის გამოსახატავად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ტექსტის ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა. • საკუთარი ცხოვრებისეული გამოცდილების გადმოცემისას შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ენობრივი საშუალებების, სტრატეგიებისა და გრამატიკის საკითხების ცოდნა. 	

<p>2. თემა: სიყვარული</p>	
<p><i>საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენების გათვალისწინებით.</i></p>	
<p>ცნებები</p> <p>ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p> <p>კომპოზიციური ელემენტები</p>	<p>საკვანძო შეკითხვები</p> <ul style="list-style-type: none"> • როგორ გამოხატავენ ადამიანები სიყვარულს? • როგორ შეიძლება ამოვიცნოთ ნამდვილი სიყვარული?

<p>სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტუალობა)</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>გრამატიკული საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p> <p>ზეპირმეტყველების სტრატეგიები კითხვის სტრატეგიები წერის სტრატეგიები მეტაკოვნიტური სტრატეგიები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • რამდენად ცვლის/არ ცვლის ადამიანს სიყვარული? რატომ? • რა მიმართებაა სიყვარულსა და მსხვერპლის გაღებას/სხვის მსახურებას შორის? • რამდენად უპასუხებს ტექსტი კითხვებს, რომლებიც მაქვს სიყვარულთან დაკავშირებით? • რატომ წერენ მწერლები სიყვარულზე? / რატომაა სიყვარული ერთ-ერთი უმთავრესი თემა ყველა დროისა და კულტურის ლიტერატურასა და ხელოვნებაში? • რაში მეხმარება მწერლის/ლირიკული გმირის ემოციების, სულიერი გამოცდილების გაცნობა? • რა მსგავსება-განსხვავებაა სიყვარულზე შექმნილ ტექსტებს შორის? რითია ისინი განპირობებული? • რატომ წერენ მწერლები სიყვარულზე? / რატომაა სიყვარული ერთ-ერთი უმთავრესი თემა ყველა დროისა და კულტურის ლიტერატურასა და ხელოვნებაში?
<p>აქტივობები</p> <p>იდეები კომპლექსური აქტივობებისთვის:</p>	
<p>შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:</p> <ul style="list-style-type: none"> • სიყვარულზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით (მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11); • სიყვარულზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12); • სიყვარულზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (მშ.საბ.7, 9, 10, 11); • სიყვარულზე საკუთარი მოსაზრებების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11); • სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (მშ.საბ.12). 	
<p>მკვიდრი წარმოდგენები, რომლებიც მოსწავლეს ჩამოუყალიბდება თემის შესწავლის შედეგად:</p> <ul style="list-style-type: none"> • სიყვარულზე შექმნილია განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტები. • სხვადასხვა ეპოქაში (/კულტურაში) შექმნილ ტექსტებში შესაძლებელია ასახული იყოს განსხვავებული დამოკიდებულებები/წარმოდგენები სიყვარულზე. 	

- მწერლები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ წარმოაჩინონ თავიანთი დამოკიდებულება სიყვარულის მიმართ, სიყვარულთან დაკავშირებული განცდები და ქმედებები, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი.
- მწერლის, ლირიკული გმირის/პერსონაჟის ემოციების გაცნობა მეხმარება ადამიანის შინაგანი სამყაროს გაცნობაში, საკუთარი თავის უკეთ შეცნობაში.
- სიყვარულზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემოდის გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.
- სიყვარულზე საკუთარი მოსაზრებების/მეხედულებების, სიყვარულთან დაკავშირებული განცდების გადმოსაცემად შემოდის გამოვიყენო ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.

3. თემა: მეგობრობა

საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენებისა გათვალისწინებით.

ზოგადი ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
<p>ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p> <p>კომპოზიციური ელემენტები</p> <p>სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტუალობა)</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>გრამატიკული საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p> <p>ზეპირმეტყველების სტრატეგიები</p> <p>კითხვის სტრატეგიები</p> <p>წერის სტრატეგიები</p> <p>მეტაკოგნიტური სტრატეგიები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • რას ეძებს ადამიანი მეგობარში, სხვა ადამიანში? რამდენად ცვლის ადამიანს სხვებთან ურთიერთობა? • როგორ უმეგობრდებიან ადამიანები ერთმანეთს? რა არის საჭირო იმისთვის, რომ კარგი მეგობარი ვიყოთ? ვის შეიძლება ვუწოდოთ ნამდვილი მეგობარი? • რატომაა, რომ ადამიანს ზოგჯერ უძნელდება მეგობრების შეძენა? • როგორ შევინარჩუნოთ მეგობრები? როგორ აგვარებენ მეგობრები უთანხმოებას? • რამდენად უპასუხებს ტექსტი კითხვებს, რომლებიც მაქვს მეგობრობასთან დაკავშირებით? • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს? • რა მსგავსება-განსხვავებაა მეგობრობაზე შექმნილ ტექსტებს შორის? რითია ისინი განპირობებული?

აქტივობები

იდეები კომპლექსური აქტივობებისთვის:

შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- მეგობრობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით (მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11);
- მეგობრობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12);
- მეგობრობაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (მშ.საბ.7, 9, 10, 11);
- მეგობრობაზე საკუთარი მოსაზრებების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11);
- სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (მშ.საბ.12).

მკვიდრი წარმოდგენები

- მეგობრობაზე მოგვითხრობს განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტები.
- ტექსტებში შესაძლებელია ასახული იყოს განსხვავებული წარმოდგენები მეგობრობაზე.
- მწერლები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ საშუალებას იმისათვის, რომ უკეთ წარმოაჩინონ წარმოდგენონ მეგობრობის კონკრეტული მაგალითები, თავიანთი დამოკიდებულება მეგობრობის მიმართ, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი.
- მეგობრობაზე შექმნილი ლიტერატურის გაცნობა მეხმარება რეალური ცხოვრების უკეთ გაცნობაში, სხვებთან ურთიერთობაში.
- მეგობრობაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად, მათზე აზრის გამოსახატავად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა.
- მეგობრობასთან (/თანამშრომლობასთან) დაკავშირებული პირადი გამოცდილების, საკუთარი მოსაზრებების გადმოსაცემად შემიძლია გამოვიყენო ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი ენობრივი საშუალებების, სტრატეგიებისა და გრამატიკის საკითხების ცოდნა.

1. თემა: პირადი და საზოგადოებრივი

საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენების გათვალისწინებით.

ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
<p>ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p> <p>კომპოზიციური ელემენტები</p> <p>სტრუქტურულ-ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტულობა)</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>გრამატიკული საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p> <p>ზეპირმეტყველების სტრატეგიები</p> <p>კითხვის სტრატეგიები</p> <p>წერის სტრატეგიები</p> <p>მეტაკოგნიტური სტრატეგიები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • რას ნიშნავს, იყო საზოგადოების წევრი? • როგორ იმკვიდრებს ადამიანი ადგილს საზოგადოებაში? რატომ და როგორაა შესაძლებელი საზოგადოებაში ერთხელ დამკვიდრებული ადგილის შეცვლა? • რა მიმართებაა ცალკეული ადამიანის ცხოვრებას, პირად კეთილდღეობასა და საზოგადოების/ქვეყნის ცხოვრებას, კეთილდღეობას შორის? • რა მიმართებაა ინდივიდუალურ თავისუფლებასა და საზოგადოებრივ პასუხისმგებლობას შორის? • როგორ შეუძლია ცალკეულ ადამიანს წვლილის შეტანა საზოგადოებრივ ცხოვრებაში? • რამდენად და როგორ დამეხმარება პიროვნებისა და საზოგადოების ურთიერთპასუხისმგებლობის თემაზე შექმნილი ლიტერატურის ცოდნა რეალურ ცხოვრებაში? • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს? • რამდენად შეუძლია/არ შეუძლია ლიტერატურას საზოგადოებაზე გავლენის მოხდენა?

აქტივობები

იდეები კომპლექსური აქტივობებისთვის:

- შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:**
- პასუხისმგებლობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-განაალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით (**მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11**);
 - პასუხისმგებლობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (**მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12**);
 - პასუხისმგებლობაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (**მშ.საბ.7, 9, 10, 11**);
 - პასუხისმგებლობაზე საკუთარი მოსაზრებების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (**მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11**);

- სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (მშ.სახ.12).

მკვიდრი წარმოდგენები:

- ადამიანისა და საზოგადოების ურთიერთდამოკიდებულებაზე მოგვითხრობს განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტები.
- ადამიანისა და საზოგადოების ურთიერთდამოკიდებულებაზე შექმნილი ტექსტების გაცნობა მეხმარება იმაში, რომ გავაცნობიეროს აზღვარი პირადულსა და საზოგადოებრივ შორის, დავიმკვიდრო ჩემი ადგილი საზოგადოებაში.
- მწერლები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ საშუალებას იმისათვის, რომ გამოკვეთონ ადამიანის და საზოგადოების პასუხისმგებლობის პრობლემები, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ იგი.
- ადამიანისა და საზოგადოების ურთიერთმიმართებაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემოდგომა გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.
- იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები ადამიანისა და საზოგადოების ურთიერთმიმართებაზე, შემოდგომა გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.

2. თემა: დანაშაული და პასუხისმგებლობა

საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენებისა გათვალისწინებით.

ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
<p>ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p> <p>კომპოზიციური ელემენტები</p> <p>სტრუქტურულ-ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის</p> <p>სტრატეგიები: ზეპირმეტყველების სტრატეგიები კითხვის სტრატეგიები წერის სტრატეგიები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • რას გულისხმობს ადამიანის პასუხისმგებლობა საზოგადოების მიმართ ან პირიქით? როგორ/რამი ვლინდება ადამიანის პასუხისმგებლობა? • ვინ და როგორ ქმნის საზოგადოების წარმოდგენას სამართლიანობაზე, სამართლიან სასჯელზე? რა მიმართებაა სამართლიანობასა და სამართალს შორის? • რამდენად უპასუხებს ტექსტი კითხვებს, რომლებიც მაქვს სამართლიანობასთან დაკავშირებით? • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს? • რა ფაქტორები განსაზღვრავს ავტორის/პერსონაჟების წარმოდგენებს ინდივიდუალურ და საზოგადოებრივ პასუხისმგებლობაზე, დანაშაულსა და სასჯელზე? • რა გავლენას მოახდენდა (/რამდენად შეცვლიდა) ხედვის პერსპექტივის შეცვლა ნაწარმოებში აღწერილ ამბავს?

<p>მეტაკოგნიტური სტრატეგიები</p> <p>გრამატიკის საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • რა მსგავსება-განსხვავებაა ამ თემაზე შექმნილ ტექსტებს შორის? რითია ისინი განპირობებული? • რამდენად და როგორ დამეხმარება ამ თემაზე შექმნილი ლიტერატურის ცოდნა რეალურ ცხოვრებაში?
--	---

აქტივობები

იდეები კომპლექსური აქტივობებისთვის:

- შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:**
- პასუხისმგებლობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით (**მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11**);
 - პასუხისმგებლობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (**მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12**);
 - პასუხისმგებლობაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (**მშ.საბ.7, 9, 10, 11**);
 - პასუხისმგებლობაზე საკუთარი მოსაზრებების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (**მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11**);
 - სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (**მშ.საბ.12**).

- მკვიდრი წარმოდგენები:**
- დანაშაულსა და პასუხისმგებლობაზე მოგვითხრობს განსხვავებული ჟანრისა და ტიპის ტექსტები.
 - ავტორების, პერსონაჟების/ამბის გმირების წარმოდგენები დანაშაულზე, სამართლიანობაზე, პასუხისმგებლობის დაკისრების ფორმებზე/დანაშაულსა და სასჯელზე შესაძლებელია არაერთგვაროვანი იყოს.
 - დანაშაულზე/პასუხისმგებლობაზე შექმნილი ლიტერატურა მეხმარება რეალური ცხოვრების სხვადასხვა პერსპექტივიდან გააზრებაში, რეალური ადამიანების უკეთ შეცნობაში, ლიტერატურული გამოცდილების გამდიდრებაში.
 - მწერლები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ საშუალებას იმისათვის, რომ გამოკვეთონ ადამიანის და საზოგადოების პასუხისმგებლობის პრობლემები, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი.
 - პასუხისმგებლობის თემაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ტექსტის ელემენტების, ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.
 - იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები დანაშაულისა და პასუხისმგებლობის თემაზე, შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი ლიტერატურის, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.

3. თემა: ურთიერობები

საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენებისა გათვალისწინებით.

ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
<p>ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p> <p>კომპოზიციური ელემენტები</p> <p>სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტულობა)</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>გრამატიკის საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p> <p>ზეპირმეტყველების სტრატეგიები</p> <p>კითხვის სტრატეგიები</p> <p>წერის სტრატეგიები</p> <p>მეტაკოგნიტიური სტრატეგიები</p>	<ul style="list-style-type: none"> რა შეიძლება ისწავლოს უფროსმა თაობამ უმცროსი თაობისგან ან/და პირიქით? რით განსხვავდებიან თაობები ერთმანეთისგან, რით ჰგვანან ერთმანეთს? რამდენად სპეციფიკურია ის პრობლემები, რომლებიც შეიძლება გვექონდეს მე და ჩემს თანატოლებს? რითია განპირობებული ამ პრობლემების არსებობა? რამდენად და როგორაა შესაძლებელი მათი გადაჭრა? როგორ შეიძლება კონფლიქტის თავიდან არიდება, მართვა? რა მსგავსება-განსხვავებაა შინაგან კონფლიქტსა და გარეგან კონფლიქტს შორის? რატომ და როგორ თანამშრომლობენ ადამიანები? (/რა მიმართებაა მეგობრობასა და თანამშრომლობას შორის?) რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს? როგორ შემიძლია გამოვიყენო/რამდენად დამეხმარებაამ თემაზე შექმნილი ლიტერატურის გაცნობა ყოველდღიურ ცხოვრებაში?
<p>აქტივობები</p> <p>იდეები კომპლექსური აქტივობებისთვის:</p>	
<p>შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:</p> <ul style="list-style-type: none"> მოზარდებზე, თაობათა შორის ურთიერთობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით (მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11); მოზარდებზე, თაობათა შორის ურთიერთობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12); მოზარდებზე, თაობათა შორის ურთიერთობაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (მშ.საბ.7, 9, 10, 11); თანატოლებზე, თაობათა შორის ურთიერთობაზე საკუთარი მოსაზრებების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11); სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (მშ.საბ.12). 	
<p>მკვიდრი წარმოდგენები</p>	

- უფროსი და უმცროსი თაობების ცხოვრების სტილი, ინტერესები, შესაძლებლობები, მოვალეობები, გამოცდილებები შესაძლებელია განსხვავდებოდეს ერთმანეთისგან.
- თაობათა შორის ურთიერთობაზე მოგვითხრობს განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტები.
- ჩემს თანატოლებზე შექმნილი ლიტერატურა შეიძლება დამეხმაროს კონკრეტული სპეციფიკური პრობლემების გაცნობიერებასა და გადაჭრაში, ლიტერატურული გამოცდილების გამდიდრებაში.
- მწერლები იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ საშუალებებს იმისათვის, რომ უკეთ წარმოაჩინონ მოზარდების სპეციფიკური მახასიათებლები, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველზე, დაარწმუნონ მკითხველი.
- მოზარდებზე შექმნილი ტექსტების უკეთ გასაგებად, მათზე აზრის გამოსახატავად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა (ენობრივი საშუალებების, გრამატიკული საკითხების, ჟანრული მახასიათებლებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა).
- მოზარდებზე შექმნილი ლიტერატურის, თანატოლებზე ჩემი მოსაზრებების, საკუთარი გამოცდილების გადმოსაცემად შემიძლია გამოვიყენო ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.
- მოზარდებზე შექმნილი ლიტერატურის, თანატოლებზე ჩემი მოსაზრებების, საკუთარი გამოცდილების გადმოსაცემად შემიძლია გამოვიყენო პირადი გამოცდილება, ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.

4. თემა: მარტოობა

საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენებისა გათვალისწინებით.

ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
<p>ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p> <p>კომპოზიციური ელემენტები</p> <p>სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტულობა)</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>ზეპირმეტყველების სტრატეგიები</p> <p>კითხვის სტრატეგიები</p> <p>წერის სტრატეგიები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • რატომ გაურბის ადამიანი მარტოობას? ან პირიქით, რატომ მიისწრაფვის მარტოობისკენ? რით შეიძლება იყოს გამოწვეული ადამიანის მარტოობა? • როგორ, რა გზითაა შესაძლებელი მარტოობის დაძლევა? • რა გავლენას ახდენს მარტოობა ადამიანის ცხოვრებაზე? • როგორ ახასიათებს საზოგადოებას მისი დამოკიდებულება მარტოსული ადამიანების მიმართ? • პასუხობს თუ არა მოცემული ტექსტი კითხვებს, რომლებიც მაქვს ადამიანის მარტოობასთან დაკავშირებით? • რა მსგავსება-განსხვავებაა მარტოობის თემაზე შექმნილ ტექსტებს შორის? რითია ისინი განპირობებული?

<p>მეტაკოგნიტური სტრატეგიები გრამატიკის საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p>	
<p>აქტივობები</p> <p>იდეები კომპლექსური აქტივობებისთვის:</p>	
<p>შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:</p> <ul style="list-style-type: none"> • მარტოობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით (მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11) • მარტოობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12) • მარტოობაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (მშ.საბ.7, 9, 10, 11) • მარტოობაზე საკუთარი მოსაზრებების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) • სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (მშ.საბ.12). 	
<p>მკვიდრი წარმოდგენები</p> <ul style="list-style-type: none"> • ადამიანის მარტოობაზე მოგვითხრობს განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტები. • ადამიანების მარტოობა შეიძლება განპირობებული იყოს სხვადასხვა ფაქტორით. • მწერლები არჩევენ სიტყვებს, ფრაზებს, იყენებენ მხატვრულ ხერხებს, რათა შთამბეჭდავად დასახონ ადამიანის მარტოობა, მოახდინონ გავლენა მკითხველზე. • მარტოობის თემაზე შექმნილი ლიტერატურა მეხმარება ადამიანის ღრმად გაცნობაში, სხვებთან ურთიერთობაში. • მარტოობის თემაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა. • იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები მარტოობის თემაზე, შემიძლია გამოვიყენო ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა. 	

<p>5. თემა: გმირები</p>	
<p>საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენების გათვალისწინებით.</p>	
<p>ცნებები</p>	<p>საკვანძო შეკითხვები</p>
<p>ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ვის შეიძლება ვუწოდოთ გმირი? • რა ზრდის/აყალიბებს გმირს?

<p>კომპოზიციური ელემენტები</p> <p>სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტუალობა)</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>სტრატეგიები: ზეპირმეტყველების სტრატეგიები კითხვის სტრატეგიები წერის სტრატეგიები მეტაკოგნიტური სტრატეგიები</p> <p>გრამატიკის საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • რატომ ჩადიან ადამიანები გმირობას? • რა მსგავსება-განსხვავებაა გმირებს შორის? / მათზე შექმნილ ტექსტებს შორის? • რამდენად მეხმარება მწერლის გამონაგონი რეალურად მომხდარი გმირობის გაგება-გააზრებაში? • რატომ უნდა ვიცნობდეთ გმირებს? • რა მიმართებაა გმირსა და ლიდერს შორის? • რატომაა, რომ ზოგიერთი გმირი ფართოდაა ცნობილი, ზოგიერთი კი არა? • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს? • რა საშუალებები შემიძლია გამოვიყენო იმისთვის, რომ შევექმნა ტექსტი გმირზე/გმირობის თემაზე, წარმოვაჩინო ჩემი ცოდნა, გამოვხატო პირადი დამოკიდებულება გმირის/გმირობის მიმართ?
--	---

აქტივობები

იდეები კომპლექსური აქტივობებისთვის:

შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- გმირებზე/გმირობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-განაალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით **(მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11);**
- გმირებზე/გმირობაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა **(მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12);**
- გმირებზე/გმირობაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა **(მშ.საბ.7, 9, 10, 11);**
- გმირებზე/გმირობაზე შექმნილი საკუთარი მოსაზრებების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით **(მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11);**
- სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა **(მშ.საბ.12).**

მკვიდრი წარმოდგენები:

- გმირები დადებით გავლენას ახდენენ საზოგადოებაზე, უკეთესობისკენ ცვლიან ადამიანების/ქვეყნის ცხოვრებას უდიდესი ძალისხმევით, შესაძლოა, თავგანწირვის ფასად.
- გმირებზე შექმნილია სხვადასხვა ტიპისა და ჟანრის ტექსტები.

- გმირებს აქვთ საერთო და განსხვავებული ნიშან-თვისებები, კონკრეტული გმირის სახეს განსაზღვრავს ეპოქა (/კულტურა).
- გმირები გვიჩვენებენ, რომ ადამიანის შესაძლებლობები ამოუწურავია, გმირად გახდომის პოტენციალი ყველა ადამიანს აქვს.
- ავტორები იყენებენ კომპოზიციურ ელემენტებსა და ენობრივ-გამომსახველობით საშუალებებს გმირის სახის წარმოსაჩენად, მკითხველის დასარწმუნებლად, შთაბეჭდილების გასაძლიერებლად.
- ავტორის მიერ გამოყენებული სიტყვების, ფრაზების საფუძველზე შესაძლებელია ამოვიცნოთ მისი შეხედულებები, დამოკიდებულებები გმირის/გმირობის მიმართ.
- გმირობის თემაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა.
- იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები გმირებსა და გმირობაზე, შემიძლია გამოვიყენო საკუთარი გამოცდილება, ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.

II თემატური ბლოკი - სამყაროს შეცნობა, ახლის ძიება

მშობლიური სამყარო

1. თემა: სამშობლო

საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენების გათვალისწინებით.

ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები	<ul style="list-style-type: none"> • რა არის სამშობლო? რატომ და რითია სამშობლო მნიშვნელოვანი/განსაკუთრებული ადამიანისთვის?
კომპოზიციური ელემენტები	<ul style="list-style-type: none"> • რა ადგილ(ებ)ს უწოდებენ ადამიანები „სახლს“? რას ეძებს ადამიანი სამშობლოში?
სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები	<ul style="list-style-type: none"> • როგორ მესმის „ისტორიული სამშობლო“? • რამდენად და როგორ ახდენს სამშობლო ზეგავლენას ადამიანზე?
ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები	<ul style="list-style-type: none"> • როგორ/რაში ვლინდება სამშობლოს/ისტორიული სამშობლოს სიყვარული?
ტექსტის კონტექსტი	<ul style="list-style-type: none"> • როგორ/ რა გზითაა შესაძლებელი მრავალფეროვან ქვეყანაში ერთიანობის მიღწევა? რა ფაქტორები

<p>მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტუალობა)</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>გრამატიკული საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p> <p>ზეპირმეტყველების სტრატეგიები კითხვის სტრატეგიები წერის სტრატეგიები მეტაკოგნიტური სტრატეგიები</p>	<p>განსაზღვრავს მრავალფეროვანი ქვეყნის ერთიანობას? რატომაა მნიშვნელოვანი ერთიანობა?</p> <ul style="list-style-type: none"> • რამდენად და როგორ შეიძლება ისტორიულ თემაზე შექმნილი მხატვრული ნაწარმოებით ვისწავლოთ ისტორია? (/რით განსხვავდება ისტორიკოსისა და მწერლის დამოკიდებულება ისტორიული წყაროს/სინამდვილის მიმართ? • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს? • რას გვასწავლის წარსული თანამედროვეობის შესახებ? • რატომ და როგორაა დღეს შესაძლებელი, ვიზრუნოთ ქვეყნის ხვალისდღე დღეზე? • რამდენად უპასუხებს ტექსტი კითხვებს, რომლებიც მაქვს სამშობლოსთან დაკავშირებით? • რა მსგავსება-განსხვავებაა სამშობლოზე დაწერილ ტექსტებს შორის? რითია ისინი განპირობებული?
<p>აქტივობები</p> <p>იდევნე კომპლექსური აქტივობებისთვის:</p>	
<p>შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:</p> <ul style="list-style-type: none"> • სამშობლოზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით (მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11); • სამშობლოზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12); • სამშობლოზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (მშ.საბ.7, 9, 10, 11); • სამშობლოზე/ისტორიულ სამშობლოზე საკუთარი მოსაზრებების/დამოკიდებულების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11); • სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (მშ.საბ.12). 	
<p>მკვიდრი წარმოდგენები</p> <ul style="list-style-type: none"> • ავტორები სხვადასხვა კუთხით წარმოგვიდგენენ ჩემს მშობლიურ ქვეყანას. • ტექსტებში შესაძლებელია ასახული იყოს განსხვავებული წარმოდგენები სამშობლოზე, განსხვავებული დამოკიდებულებები სამშობლოს მიმართ. • წარსულზე დაწერილი ლიტერატურა მეხმარება ჩემი ქვეყნის თანამედროვეობის უკეთ გაგებაში. 	

- მწერლები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა გვიჩვენონ, რა არის მათთვის სამშობლო, გამოხატონ თავიანთი დამოკიდებულება სამშობლოს მიმართ, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი.
- სამშობლოზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა.
- იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები სამშობლოზე/ისტორიულ სამშობლოზე დაწერილ ლიტერატურაზე, გამოვხატო პირადი დამოკიდებულება სამშობლოს/ისტორიული სამშობლოს მიმართ, შემიძლია გამოვიყენო საკუთარი გამოცდილება, ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.

ბუნებასთან ურთიერთობა

1. თემა: ადამიანი და ბუნება	
<i>საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენების გათვალისწინებით.</i>	
ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
<p>ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p> <p>კომპოზიციური ელემენტები</p> <p>სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტუალობა)</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>ზეპირმეტყველების სტრატეგიები</p> <p>კითხვის სტრატეგიები</p> <p>წერის სტრატეგიები</p> <p>მეტაკოგნიტური სტრატეგიები</p> <p>გრამატიკის საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • რატომ უწოდებენ ადამიანს ბუნების შვილს/ქმნილებას? • რამდენად და როგორ შეიძლება ადამიანმა ისწავლოს ბუნებისგან? • რატომ და როგორ უნდა მივაღწიოთ თანხმობას/ჰარმონიას ბუნებასთან? • რატომაა ბუნება შთაგონების წყარო მწერლებისთვის, სხვა ხელოვანებისთვის? • რა გავლენას ახდენს ტექნოლოგიების განვითარება ბუნებაზე, ჩვენს ცხოვრებაზე? • რას გვასწავლის ადამიანისა და ბუნების ურთიერთობაზე შექმნილი ტექსტები? • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს? • რამდენად დამეხმარება ადამიანისა და ბუნების ურთიერთობაზე შექმნილი ტექსტები ყოველდღიურ ცხოვრებაში?
აქტივობები	

იდევბი კომპლექსური აქტივობებისთვის:

შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- ბუნებაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების გამოყენებით (**მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11**);
- ბუნებაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (**მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12**);
- ბუნებაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (**მშ.საბ.7, 9, 10, 11**);
- ბუნებაზე საკუთარი მოსაზრებების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (**მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11**);
- სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (**მშ.საბ.12**).

მკვიდრი წარმოდგენები:

- ადამიანისა და ბუნების ურთიერთობა ასახულია განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებში.
- ავტორები სხვადასხვა კუთხიდან წარმოგვიდგენენ ბუნებას.
- ბუნების კონკრეტულ საგნებში/მოვლენებში შესაძლებელია აისახოს ბუნების/სამყაროს მოწყობის ზოგადი პრინციპები.
- სხვადასხვა ავტორის, პერსონაჟის/ლირიკული გმირის დამოკიდებულებები ბუნების მიმართ შეიძლება განსხვავდებოდეს ერთმანეთისგან.
- ბუნებაზე შექმნილი ტექსტები გვეხმარება გავიაზროთ ადამიანის ადგილი სამყაროში, ადამიანის პასუხისმგებლობა ბუნების მიმართ.
- ავტორები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა გამოხატონ თავიანთი დამოკიდებულება ბუნების მიმართ, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი.
- ადამიანისა და ბუნების ურთიერთობაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლება გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა.
- იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები ბუნებაზე შექმნილ ლიტერატურაზე, გამოვხატო პირადი დამოკიდებულება/მოსაზრებები ბუნებისა და ადამიანის ურთიერთობაზე, შემიძლება გამოვიყენო საკუთარი გამოცდილება, ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.

ახალი სამყაროს აღმოჩენა-შემეცნება

1. თემა: მოგზაურობა

საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენების გათვალისწინებით.

ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
<p>ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p> <p>კომპოზიციური ელემენტები</p> <p>სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტუალობა)</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>ზეპირმეტყველების სტრატეგიები</p> <p>კითხვის სტრატეგიები</p> <p>წერის სტრატეგიები</p> <p>მეტაკოგნიტური სტრატეგიები</p> <p>გრამატიკის საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • რატომ მიისწრაფვის ადამიანი ახლისკენ, უცნობისკენ? (/რატომ მოგზაურობენ ადამიანები?) • რამდენად ეხმარება ადამიანს უცნობის/უცხოს გაცნობა ნაცნობის/მშობლიურის უკეთ გაგებაში ან/და პირიქით? • რითია განპირობებული მსგავსება-განსხვავებები ქვეყნებს შორის? • რა მსგავსება-განსხვავებაა მოგზაურობაზე, ახლის აღმოჩენაზე შექმნილ ტექსტებს შორის? • რამდენად უპასუხებს ტექსტი კითხვებს, რომლებიც მაქვს მოგზაურობასთან, ახალი გამოცდილების მიღებასთან დაკავშირებით? • რას გვასწავლის მოგზაურობაზე შექმნილი ტექსტების გაცნობა? • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს?

აქტივობები

იდეები კომპლექსური აქტივობებისთვის:

შეფასების ინდიკატორები
მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- მოგზაურობაზე, ახლის აღმოჩენაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების გამოყენებით (**მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11**);
- მოგზაურობაზე, ახლის აღმოჩენაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (**მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12**);
- სიახლეზე, ახლის აღმოჩენაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (**მშ.საბ.7, 9, 10, 11**);
- მოგზაურობაზე, ახლის აღმოჩენაზე საკუთარი მოსაზრებებისა და გამოცდილების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (**მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11**);

- სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (მშ.სახ.12).

მკვიდრი წარმოდგენები:

- მოგზაურობაზე, ახლის აღმოჩენაზე შექმნილია სხვადასხვა ტიპისა და ჟანრის ტექსტები.
- მოგზაურობამ, ახლის გაცნობამ მიღებამშესადლებელიაშეცვალოს ადამიანის წარმოდგენები.
- მწერლები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა გამოხატონ თავიანთი დამოკიდებულება ახლის/სიახლის მიმართ, სიახლის აღმოჩენაზე, გაგვიცოცხლონ მოგზაურობის რეალიები, მოახდინონ გავლენა მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი.
- მოგზაურობაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა.
- იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი გამოცდილება/მოსაზრებები მოგზაურობაზე, ახლის აღმოჩენაზე, შემიძლია გამოვიყენო საკუთარი გამოცდილება, ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.

2. თემა: სწავლა-აღზრდა

საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენების გათვალისწინებით.

ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები კომპოზიციური ელემენტები	<ul style="list-style-type: none"> • როგორ ხდება პიროვნების ჩამოყალიბება/ფორმირება? რა ფაქტორები ახდენს გავლენას პიროვნების ჩამოყალიბებაზე/ფორმირებაზე?
სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები	<ul style="list-style-type: none"> • რატომ და როგორ/რითი სწავლობს ადამიანი?
ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები	<ul style="list-style-type: none"> • როგორ და რამდენად უწყობს ხელს სწავლა-განათლება ადამიანის პიროვნულ ზრდა-განვითარებას?
ტექსტის კონტექსტი	<ul style="list-style-type: none"> • რას გულისხმობს კარგი სწავლება/კარგი გაკვეთილი? რის სწავლა შეუძლიათ სხვებს ჩემგან?
მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტულობა)	<ul style="list-style-type: none"> • როგორ აღწევენ ადამიანები ზრდასრულობას/პიროვნულ სიმწიფეს - საფეხურებრივად, თანდათანობით, თუ ერთბაშად, უცებ? (მთავრდება ეს პროცესი თუ მუდმივად გრძელდება?)
ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)	<ul style="list-style-type: none"> • რა ფაქტორები ახდენს ზეგავლენას ადამიანის ზრდასრულად ქცევის პროცესზე? რამდენად და როგორ ზემოქმედებს ოჯახი, სოციალური ნორმები?
ზეპირმეტყველების სტრატეგიები კითხვის სტრატეგიები წერის სტრატეგიები მეტაკოგნიტური სტრატეგიები	<ul style="list-style-type: none"> • რა გავლენას ახდენს ბავშვობის გაკვეთილები ჩვენს აწმყოსა და მომავალზე? • რა და რატომ შეიცვალა/არ შეიცვალა სწავლა-სწავლებაში დროთა განმავლობაში? • რამდენად უპასუხებს ტექსტი კითხვებს, რომლებიც მაქვს სწავლასთან დაკავშირებით?

გრამატიკის საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)	<ul style="list-style-type: none"> • რას მასწავლის სწავლა-აღზრდაზე შექმნილი ლიტერატურის გაცნობა? (/რამდენად მეხმარება სწავლაში?) • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს?
<p>აქტივობები</p> <p>იდები კომპლექსური აქტივობებისთვის:</p>	
<p>შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:</p> <ul style="list-style-type: none"> • სწავლა-აღზრდაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით (მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11); • სწავლა-აღზრდაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12); • სწავლა-აღზრდაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (მშ.საბ.7, 9, 10, 11); • სწავლა-აღზრდაზე საკუთარი მოსაზრებების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11); • სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (მშ.საბ.12). 	
<p>მკვიდრი წარმოდგენები:</p> <ul style="list-style-type: none"> • სწავლა-აღზრდაზე შექმნილია სხვადასხვა ტიპისა და ჟანრის ტექსტები. • ტექსტებში შესაძლებელია ასახული იყოს სწავლების განსხვავებული ტრადიციები და რეალიები, განსხვავებული წარმოდგენები სწავლა-აღზრდაზე, ადამიანის ზრდის პროცესზე. • მწერლები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა გამოხატონ თავიანთი შეხედულებები სწავლა-აღზრდაზე, გაგვიცოცხლონ სწავლასთან დაკავშირებული საკუთარი გამოცდილება, კონკრეტული რეალიები; მოახდინონ გავლენა მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი. • სწავლა-აღზრდაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემოქმედდა გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა. • იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები სწავლა-აღზრდაზე, შემოქმედდა გამოვიყენო საკუთარი გამოცდილება, ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა. 	

III თემატური ბლოკი - მარადიული ძიებები

სიკეთე და ბოროტება

1. თემა: **ზნეობრივი არჩევანი**

საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენების გათვალისწინებით.

ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
<p>ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p> <p>კომპოზიციური ელემენტები</p> <p>სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტუალობა)</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>გრამატიკული საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p> <p>ზეპირმეტყველების სტრატეგიები</p> <p>კითხვის სტრატეგიები</p> <p>წერის სტრატეგიები</p> <p>მეტაკოგნიტური სტრატეგიები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • საიდან ვიცით, რა არის სიკეთე, რა - ბოროტება? • (/რას ეფუძნება ჩვენი წარმოდგენა სიკეთესა და ბოროტებაზე?) • რატომ მიიჩნევენ/არ მიიჩნევენ სიკეთეს ყოვლისშემძლედ? • რა როლს ასრულებს ადამიანის არჩევანი სიკეთისა და ბოროტის დაპირისპირებაში? • როგორ/რისი მეშვეობითაა შესაძლებელი ბოროტების დამარცხება? • რამდენად და რატომ შეიცვალა/არ შეიცვალა ადამიანის წარმოდგენა სიკეთესა და ბოროტებაზე დროთა განმავლობაში? • რამდენად უპასუხებს ტექსტი კითხვებს, რომლებიც მაქვს სიკეთესა და ბოროტებასთან დაკავშირებით? • რამდენად და როგორ დამეხმარება ყოველდღიურ ცხოვრებაში სიკეთისა და ბოროტების თემაზე შექმნილი ლიტერატურის ცოდნა? • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს? • რა მსგავსება-განსხვავებაა ამ თემაზე შექმნილ ტექსტებს შორის?
<p>აქტივობები</p> <p>იდევნი კომპლექსური აქტივობებისთვის:</p>	
<p>შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:</p> <ul style="list-style-type: none"> • სიახლეზე, ახლის აღმოჩენაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-გაანალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით (მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11) • სიკეთესა და ბოროტებაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12) • სიკეთესა და ბოროტებაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (მშ.საბ.7, 9, 10, 11) • სიკეთესა და ბოროტებაზე საკუთარი მოსაზრებების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) 	

- სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (მშ.სახ.12).

მკვიდრი წარმოდგენები

- ადამიანების წარმოდგენები სიკეთესა და ბოროტებაზე ასახულია განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებში.
- ავტორები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა წარმოგვიდგინონ თავიანთი დამოკიდებულება სიკეთისა და ბოროტების მიმართ, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი.
- სიკეთისა და ბოროტების დაპირისპირებაზე/ზნეობრივ არჩევანზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.
- იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები ზნეობრივ არჩევანზე, სიკეთისა და ბოროტების დაპირისპირებაზე შექმნილ ლიტერატურაზე, გამოვხატო პირადი დამოკიდებულებები სიკეთისა და ბოროტების მიმართ, შემიძლია გამოვიყენო საკუთარი გამოცდილება, ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა.

ცხოვრების საზრისი

1. თემა: ადამიანის დანიშნულება

საკითხავი ლიტერატურა შეირჩევა საკვანძო კითხვებისა და თემატური მკვიდრი წარმოდგენების გათვალისწინებით.

ცნებები	საკვანძო შეკითხვები
<p>ტექსტი, ტექსტის ტიპები და ჟანრები</p> <p>კომპოზიციური ელემენტები</p> <p>სტრუქტურული და ორგანიზაციული ელემენტები</p> <p>ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებები</p> <p>ტექსტის კონტექსტი</p> <p>მიმართებები ტექსტებს შორის (ინტერტექსტუალობა)</p> <p>ტექსტის სიტუაციური მახასიათებლები (საკომუნიკაციო სიტუაცია)</p> <p>ზეპირმეტყველების სტრატეგიები</p> <p>კითხვის სტრატეგიები</p> <p>წერის სტრატეგიები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • რა ანიჭებს აზრს ადამიანის ცხოვრებას? (/რას ნიშნავს უაზრო ცხოვრება?) • რამდენად უპასუხებს ტექსტი კითხვებს, რომლებიც მაქვს ადამიანის დანიშნულების, ცხოვრების საზრისის შესახებ? • რა მიზნით და რამდენად ეფექტურად იყენებს ავტორი ენობრივ საშუალებებს? • რატომაა მნიშვნელოვანი ადამიანის დანიშნულების/სიცოცხლის საზრისის გააზრება? რამდენად დაგვეხმარება ადამიანის დანიშნულების გააზრება რეალურ ცხოვრებაში?

<p>მეტაკოგნიტური სტრატეგიები გრამატიკის საკითხები (კონკრეტული კონტექსტის შესაბამისად)</p>	
<p>აქტივობები</p> <p>იდეები კომპლექსური აქტივობებისთვის:</p>	
<p>შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ადამიანის დანიშნულებაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტების შესწავლა-განალიზება და ინტერპრეტირება ნასწავლი ცნებებისა და საკითხების გამოყენებით (მშ.საბ.1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11); • ადამიანის დანიშნულებაზე შექმნილი განსხვავებული ტიპისა და ჟანრის ტექსტებს შორის მსგავსება-განსხვავებების დადგენა, სათანადო დასკვნების გამოტანა (მშ.საბ.6, 9, 10, 11, 12); • ადამიანის დანიშნულებაზე შექმნილი ტექსტების შეფასება, მათ მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა (მშ.საბ.7, 9, 10, 11); • ადამიანის დანიშნულებაზე საკუთარი მოსაზრებების გაზიარების მიზნით ტექსტების შედგენა ნასწავლი ენობრივი საშუალებების გამოყენებით (მშ.საბ.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11); • სწავლის პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე დაფიქრება, მათი მიზეზების გაცნობიერება; პრობლემების გადაჭრის გზების დასახვა (მშ.საბ.12). 	
<p>მკვიდრი წარმოდგენები:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ტექსტებში შეიძლება ასახული იყოს განსხვავებული წარმოდგენები/დამოკიდებულებები ადამიანის დანიშნულების, ადამიანის სიცოცხლის საზრისის მიმართ. • ავტორები იყენებენ ტექსტის ელემენტებს, ენობრივ საშუალებებს, რათა წარმოგვიდგინონ თავიანთი დამოკიდებულება ადამიანის დანიშნულების მიმართ, მოახდინონ შთაბეჭდილება მკითხველებზე, დაარწმუნონ ისინი. • ადამიანის დანიშნულებაზე შექმნილი ლიტერატურის უკეთ გასაგებად შემიძლია გამოვიყენო ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და კითხვის სტრატეგიების ცოდნა. • იმისათვის, რომ გამოვხატო ჩემი მოსაზრებები ადამიანის დანიშნულებაზე შექმნილ ლიტერატურის შესახებ, გამოვხატო პირადი დამოკიდებულება/მოსაზრებები, შემიძლია გამოვიყენო ნასწავლი ლიტერატურის, ტექსტის ელემენტების, ენობრივი საშუალებებისა და სტრატეგიების ცოდნა. 	